SIÐMENNT
Félag siðrænna húmanista á Íslandi
Æsufelli 4, 2F
111 Reykjavík
www.sidmennt.is
sidmennt@sidmennt.is

Alþingi
Erindi nr. Þ 136/621
komudagur 22.12.2008

Til nefndasviðs Aiþingis

22. desember 2008

Umsögn stjórnar Siðmenntar, félags siðrænna húmanista á Íslandi, um

frumvarp til laga um breytingu á lögum um sóknargjöld o.fl., nr. 91/1987. Flm.: Ásta Möller, Gunnar Svavarsson.

Frumvarpið hljóðar svo:

„1. gr.

5. gr. laganna orðast svo:
Auk gjalds skv. 2. gr. ber ríkissjóði að skila af tekjuskatti gjaldi er nemur 18,5% af gjöldum er renna til þjóðkirkjusafnaða og skráðra trúfélaga skv. 2. og 3. gr. í sjóð er nefnist Jöfnunarsjóður sókna. Gjald þetta greiðist mánaðarlega.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi."

Stjórn Siðmenntar hefur ákveðið að styðja þetta frumvarp og er sammála öllum þeim rökstuðningi sem fram kemur í ágætri greinagerð frumvarpsins. Stjórn Siðmenntar leggur þó til ákveðnar viðbætur við frumvarpið.

Núgildandi lög eru í bága við jafnréttisákvæði stjórnarskrárinnar og gefa einu trúfélagi, þjóðkirkjunni, langtum meiri fjárstuðning en öðrum trúfélögum. Við erum því sammála þeirri mikilvægu leiðréttingu sem þetta frumvarp hefði í för með sér. Lágmarks jafnréttiskrafa er **krafan um jafna meðferð allra félaga** sem ríkið hefur reglubundin afskipti af eða þjónustu við. Annað tveggja tryggir slíkt, en það er annað hvort að:

1. hafa engin fjárframlög af hálfu ríkisins til trúarlegra eða veraldlegra lífsskoðunarfélaga **eða**
2. meðhöndla þau öll jafnt í samræmi við stærð þeirra með tilteknum fjárframlögum sem þjóðin hefur ákveðið eðlileg.

Okkur þykir eðlilegra að ríkið hafi ekki fjármálaleg tengsl við þessi frjálsu félög, en miðað við núverandi fyrirkomulag er þetta frumvarp veruleg framför til jafnréttis og jafnrar meðferðar, verði það samþykkt.

Siðmennt er **veraldlegt lífsskoðunarfélag** og berst nú fyrir því að hljóta jafna meðferð á við hin trúarlegu. Félagið er sambærilegt trúfélögum að megin kjarna viðfangsefna því **það** fjallar um siðferði og heldur úti fullri þjónustu við félagslegar athafnir fjölskyldna, þ.e. veraldlegar nafngjafir, fermingar, giftingar og útfarir. Félagið þjónar bæði félagsmönnum sínum og öðrum sem óska eftir veraldlegum athöfnum. Reynsla okkar sýnir að mikill meirihluti þeirra sem leita til athafnaþjónustu félagsins eru utan þess. Aðeins lítiil hluti Íslendinga sem aðhyllast veraldlega sannfæringu eru í Siðmennt, en skv. vandaðri könnun Gallup árið 2004, eru 19.6% þjóðarinnar „ekki trúuð". Þjónustusvið Siðmenntar nær því langt út fyrir raðir félagsins og það neitar engum um þjónustu við athafnir sínar.

Stjórn Siðmenntar væntir þess að þegar frumvarp um skráð veraldleg lífsskoðunarfélög (í meðhöndlun) fær brautargengi, fái slík félög einnig aðild að jöfnunarsjóði sókna. Veraldleg lífsskoðunarfélög kalla ekki hóp félagsmanna sinna *sóknir* og því væri við hæfi að nota annað orð til viðbótar í þessu frumvarpi, svo það nái yfir alla sem munu koma að jöfnunarsjóði. (Eins og er, er Siðmennt eina veraldlega lífsskoðunarfélagið á Íslandi).

Þannig myndi 5. gr. laganna orðast svo:

1. gr.

Auk gjalds skv. 2. gr. ber ríkissjóði að skila af tekjuskatti gjaldi er nemur 18.5% af gjöldum er renna til safnaða skráðra trúfélaga **og staðbundinna hópa skráðra veraldlegra lífsskoðunarfélaga** skv. 2. og 3. gr **og lögum um skráð veraldleg lífsskoðunarfélög** í sjóð er nefnist *Jöfnunarsjóður sókna og **lífsskoðunarhópa**.*

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. [viðbætur breiðletraðar].

Stjórn Siðmenntar óskar eftir því að þetta ágæta frumvarp Ástu Möller og Gunnars Svavarssonar verði afgreitt með ofangreindum breytingum á alþingi á sama tíma og það frumvarp sem Siðmennt er með í meðhöndlun hjá allsherjarnefnd um aðild veraldlegra lífsskoðunarfélaga að skráningu og sóknargjaldakerfi. Þannig gæti sparast tími og fyrirhöfn við þessa heildarvinnu sem er í gangi hjá ýmsum aðilum sem vilja bæta þessi lög.

Jafnframt hefur Siðmennt skilað inn umsögn með mikilvægum breytingartillögum á nýju frumvarpi á lögum um ***kirkjugarða, grafreiti, útfarir og líkbrennslu***. Mikilvægt er að samræmi sé gætt í öllum þessum lögum, nú þegar talsverðar breytingar í átt til meira jafnréttis meðal trúféiaga og veraldlegra lífsskoðunarfélaga eru í farveginum.

Virðingarfyllst,

F.h. Siðmenntar

Svanur Sigurbjörnsson

Svanur Sigurbjörnsson, meðstjórnandi.

s: 896 3465, netfang: sidmennt@sidmennt.is

Upplýsingar gefur einnig Hope Knútsson, formaður

sími: 567 7752 netfang: sidmennt@sidmennt.is